

EG- E CONSULTING

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi'nde Gelişmeler: Net Sıfıra Doğru Stratejiler

AB Konseyi ve Parlamentosu 21.06.2022 tarihinde Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi'nde (CSRD) değişiklik yapılması konusunda geçici bir anlaşmaya vardı. Direktif, mevcut Finansal Olmayan Raporlama Direktifi'ni (2014/95/EU) (NFRD) değiştirmektedir. Yönerge AB içi ve dışı daha fazla şirketi dahil edecek şekilde genişletilmiştir. Düzenleme, sürdürülebilir ekonomiye geçişi engelleyen ve yatırımcıların finansal olmayan bilgilerden gerektiği gibi faydalanmasını sağlamak üzere, mevcut kurallardaki eksikliklerin giderilmesi için daha yüksek standartlar belirleyerek tutarlı, karşılaştırılabilir ve güvenilir finansal olmayan bilgiler sunulmasını sağlar. Bu yatırımcılar ve tüm paydaşlar açısından önemli bir gelişme, çünkü şeffaf, basit, anlaşılır ve bilgilere kolay erişim sağlanacak, yeşil yıkamaya engel olacaktır. İş dünyasının çevresel ve insan hakları üzerindeki etkileri hakkında güvenilir bilgilere ulaşan tüketicilerin alışkanlık ve tercihleri değiştikçe şirketler daha fazla sürdürülebilir yatırım ve ürünlere yönelecektir. Direktif, firmaların 2024 mali yılına ait kurumsal sürdürülebilirlik raporlarını 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren sunmalarını ve bağımsız denetimin yapılarak sertifikalandırılmasını istemektedir.

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) Nedir?

AB Komisyonu 21 Nisan 2021 yılında Yeşil Mutabakat kapsamında, dönüşümün finansmanı için kapsamlı bir Sürdürülebilir Finansman Paketini kabul etti. Bu eylem planında hedeflerden biri, sürdürülebilir büyüme için sermaye akışlarını sürdürülebilir teknolojik yatırım ve işletmelere yönlendirerek, 2050 yılına kadar karbon sıfır olma hedefine ulaşmaktır. Direktif yatırımcıların, tüketicilerin, politika yapımcıların ve diğer tüm paydaşların, büyük şirketlerin çevresel ve sosyal etki performanslarını değerlendirmeleri için bu şirketlerin düzenli aralıklarla raporlar yayınlamalarını gerektiren yeni bir AB mevzuatıdır. Komisyon finansal olmayan veriler için ortak bir raporlama çerçevesi tanımlamaktadır. Direktif, raporların güvenilirliği ve kalitesini sağlamak üzere AB sürdürülebilirlik standartlarına uygun hazırlanacak raporlara, harici bir güvence alınmasını da zorunlu tutuyor. Bu genişletilmiş çerçeve için ön planda olan gerekçeler arasında; mevcut raporlamadaki bilgilerin yetersiz olması, sürdürülebilirliğin şirketleri nasıl etkileyeceği, şirketlerin insan ve çevre üzerindeki etkilerinin belirlenmesi, nitelikli olmayan bilgilerin verilecek kararları olumsuz etkileyebileceği, güvenilir ve hesap verilebilir raporlama kültürünün KAYİK dışı ve KOBİ'leri (borsaya işlem gören) de içerecek şekilde (mikro işletmeler hariç) genişletilmesi, benzer raporlar arasında karışıklığı gidermek ve mükerrer raporlamanın önüne geçmek olarak sıralanabilir.

CSRD Hangi Şirketleri Kapsayacaktır?

NFRD, çalışan sayısı 500'ün üzerinde olan 'Kamu yararına çalışan kuruluşları' raporlamaya dahil etmekteyken, CSRD'de ise **büyük şirketler** ve **borsaya tabi** tüm şirketler kapsama dahil olmuştur. Hata bu şirketlerin bağlı ortaklıkları varsa, bilgileri bu düzeyde verme sorumlulukları da vardır. Direktif, 2028 yılına kadar muaf kalmak kaydıyla **KOBİ**'leri de kapsama dahil etmiştir.

Buna göre aşağıdaki 3 kriterden en az ikisinin sağlanması halinde, yani 250 çalışanı ve 40 milyondan fazla cirosu ve /veya toplam varlıkları 20 milyon euro'dan fazla olan şirketlerin sürdürülebilirlik raporlaması yapmalarını zorunlu tutmaktadır.

- Çalışan sayısı 250 kişi
- Toplam ciro 40 milyon euro
- Toplam varlık 20 milyon euro

Bu kriterlere göre mevzuat yürürlüğe girdikten sonra, AB şirketlerinin %75'ni oluşturan yaklaşık 50.000 civarındaki şirketin bu raporlamayı yapması tahmin edilmektedir.

AB dışı ülkeler için ise, AB'de en az bir yan kuruluş veya şubesi olan ve 150 milyon euro net ciro üreten tüm şirketler de bu şeffaflık yükümlülüklerine tabi olacaklardır. Ayrıca ekonomilerin büyük bölümlerini oluşturan **liste dışı KOBİ'lerin** de (borsada işlem görmeyenler dahil), kendilerine borç veren kredi kuruluşları ve tedariklerini sağladıkları büyük şirketlerin gittikçe artan sürdürülebilirlik talepleri karşısında bu belirlenen tarihlere raporlamayı gönüllü yapmaları istenmektedir.

Liste dışı KOBİ'ler aşağıdaki en az 2 kriteri sağlarsa, onlara uygun standart ile kapsama alınacaktır.

- Çalışan sayısı 50 kişi
- Toplam ciro 4 milyon euro
- Toplam varlık 8 milyon euro

CSRD'ye Tabi Şirketlerin Açıklaması Zorunlu Bilgiler Nelerdir?

CSRD' de, NFRD' ye göre daha ayrıntılı raporlama gereklilikleri mevcuttur; şirketlerden çevresel, sosyal, insan hakları ve yönetimle, ilgili sürdürülebilirlik konularının (ESG/ÇSY) raporlanması istenilmektedir. Büyük şirketlerin bu ayrıntılı EGS bilgileri açıklarken insan ve çevre üzerindeki olası olumsuz etkileri nasıl ele alacakları ve azaltacakları hakkında ayrıntılı bilgi sunmaları gerekmekte ve bunu bütün değer zinciri boyunca dikkate almaları beklenmektedir. Direktif ayrıca, bu raporun şirket yönetim raporlarının özel bir bölümünde yayınlanmasını zorunlu tutmanın yanında kolay erişebilirlik (dijital ve makine tarafından okunabilir- SEF yönetmeliğine uygun olarak XHTML formatında) sağlanmasını istemektedir.

Açıklanması zorunlu konular;

- Çevresel konular
- İnsan haklarına saygı
- Sosyal konular ve çalışan haklarını koruma
- Yolsuzluk ve rüşvetle mücadele
- Şirket yönetim kurullarında çeşitlilik (yaş, cinsiyet, eğitim ve mesleki geçmiş açısından)

Sürdürülebilirlik Açıklama Standartları Hazırlığı Ne Aşamada?

Sürdürülebilirlik Raporlama Standartlarının (the European Sustainability Reporting Standards ESRS) oluşturulmasından, Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu (EFRAG) sorumludur. Komisyon, EFRAG tarafından geliştirilmiş ilk sürdürülebilirlik raporlama setini 30 Haziran 2023'e kadar, sektöre özel ikinci seti ise 30 Haziran 2024'e kadar sunmayı hedeflemektedir. Çalışmalardan, finansal raporları tamamlayıcı bir sürdürülebilirlik raporlama seti olacağı ve sonraki adımın yıllık finansal raporlamaya dahil edilmesi uzak bir ihtimal değildir.

Raporların Kalitesi Nasıl Sağlanacak?

Raporların akredite bir bağımsız denetçi ve onaylayıcı tarafından onaylanması zorunlu tutulmuştur. Bağımsız denetçiler ve onaylayıcılardan, şirketlerin yayınladıkları sürdürülebilirlik bilgilerini, AB tarafından kabul edilen sertifikasyon standartlarına uygunluğunu sağlamaları istenmektedir. Aynı şekilde AB dışı şirketler raporlarını, AB içi veya dışındaki ülkede yerleşik bir denetçiye onaylatmalıdır.

CSRD Ne Zaman Yürürlüğe Girecek?

- Mevcut finansal olmayan raporlar (NFR), 1 Ocak 2024 itibariyle değişen kuralları uygulayarak 2025 yılında raporlamaları gerekecek
- Kurumsal sürdürülebilirlik raporları (CSR), 1 Ocak 2025 itibariyle başlayıp 2026'da raporlama
- Küçük ve karmaşık olmayan kredi kuruluşları ve sabit sigorta kuruluşları ve Listelenen KOBİ'ler için 1 Ocak 2026 itibariyle başlayıp 2027'de raporlama
- Kapsama giren AB üyesi olmayan ülkeler için 1 Ocak 2028 itibariyle başlayıp 2029'da raporlama yapmaları gerekecektir.

AB, Yeşil Mutabakat ve BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri doğrultusunda sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümeyi sağlamak üzere sermaye akışlarını sürdürülebilir teknolojik yatırım ve işletmelere yönlendirmek üzere düzenlemeler yapmaktadır. AB'nin sürdürülebilir finans paketinin bir parçası olan sürdürülebilirlik raporlamaları iş dünyasının dönüşümü için itici bir güçtür. İklim adaptasyonda firmalar raporlama gerekliliklerini yerine getirirken; iklim risklerini daha iyi anlar ve yönetir, uzun vadeli fonlardan uygun koşullarda yararlanır, sürdürülebilir yatırımlarını arttırarak iş fırsatları yaratır, şeffaf veri sayesinde itibarı ve marka değeri artar, yatırım çekme, çalışan ilgi ve motivasyonu gibi bir çok kurum içi ve dışı faydalar sağlar. Dolayısıyla raporlama kapsamına girmeyen firmalar için de sürdürülebilirlik raporlaması dönüşüm için önemli bir rehber ve fırsat olacaktır. AB'nin genişletilmiş *ESG stratejisi*, net sıfır hedefindeki kararlılığının göstergesidir.

Gül Saldıraner

EG Partner- SMMM, BD

gul.saldiraner@eg-econsulting.com

www.eg-econsulting.com

REFERENCES

- [1] European Commission -Directive of the European Parliament and of the Council-Accessed August 08, 2022<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021PC0189>
- [2] European Commission – ‘Corporate sustainability reporting’ Accessed August 16,2022
https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en
- [3] European Council,June,21-2022 – ‘New rules on corporate sustainability reporting: provisional political agreement between the Council and the European Parliament’ Accessed August21,2022 from
<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/06/21/new-rules-on-sustainability-disclosure-provisional-agreement-between-council-and-european-parliament/>
- [4] European Commission – ‘Sustainable finance package’ Accessed August 22 ,2022 from
https://finance.ec.europa.eu/publications/sustainable-finance-package_en
- [5] European Commission – ‘Sustainability-related disclosure in the financial services sector
Accessed August 24,2022 from
https://finance.ec.europa.eu/publications/sustainable-finance-package_en
- [6] Plan A June-21-2022– ‘The Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD’ Accessed August 30,2022, from
<https://plana.earth/academy/csrd-corporate-sustainability-reporting-directive>
- [7] Narter&Partners 22-06-2022– Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD) Accessed September 04,2022, from
<https://www.narterlaw.com/kurumsal-surdurulebilirlik-raporlama-direktifi-csrd/>
- [8] PWC 30-06-2022– Accord européen sur la nouvelle directive CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) Accessed September 08,2022, from
<https://www.pwcavocats.com/fr/ealertes/ealertes-france/2022/06/accord-europeen-nouvelle-directive-csrd-corporate-sustainability-reporting-directive.html>
- [9] PRI Principles for Responsible Investment 22-09-2022– CSRD and ESRS: how EU corporate sustainability reporting is evolving Accessed September 25,2022, from
<https://www.unpri.org/pri-blog/csrd-and-esrs-how-eu-corporate-sustainability-reporting-is-evolving/10539.article>
- [10] EY 01-08-2022– Sustainability reporting: what to know about the new EU rules? Accessed September 30,2022, from
https://www.ey.com/en_es/assurance/how-the-eu-s-new-sustainability-directive-will-be-a-game-changer